No. 1462 Zaterdag 6 Januari 1912. 29ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

OPPOSITIE?

Nauwelijks twee jaar geleden werd de benoeming van Mr. TH. I. A. NUIJENS tot Gouverneur der Kolonie in alle lagen onzer maatschappij met groote vreugde en dankbaarheid begroet. Door zijn twintigjarig verblijf op Curaçao was Mr. NUIJENS ten volle bekend met onze zoo geheel bizondere locale toestanden, en had zich steeds als rechter en later als procureur-generaal doen kennen als een man van strikte onpartijdigheid en strenge rechtvaardigheid. Een ieder was overtuigd, dat Mr. NUIJENS bij uitstek geschikt zou zijn om Curaçao als Gouverneur te besturen, en ons redden uit de moeilijke omstandigheden waarin wij langzamerhand geraakt waren. Zijn rechtskennis moest ons helpen uit het labyrinth van verwarring door de onoordeelkundige reorganisatie van ons belastingstelsel veroorzaakt. Zijn objectief oordeel over personen en zaken moest de verkeerde begrippen, in Nederland door officieele rapporten gewekt, weder recht zetten. Zijn practische zin zou in staat zijn de ontwikkeling en vooruitgang onzer eilanden langs goede banen te leiden.

De verwachting was algemeen: Mr. NUIJENS zal zijn een goed, rechtvaardig en onpartijdig bestuurder.

Zóó was de toestand twee jaar geleden; en thans?

„......zoowel in den Kolonialen Raad als in de pers (doet zich) de oppositie tegen het beleid van den nieuwen Gouverneur krachtig hooren, en zulks zoowel van de zijde van zijne geestverwanten op godsdienstig gebied als van andere zijden."

Men ziet het; na nauwelijks twee jaren schijnt de nieuwe Gouverneur bijna niemand meer te hebben, die met hem sympathiseert. In den Kolonialen Raad, in de pers, door vriend en vijand wordt zijn beleid krachtig aangevallen. In één woord de oppositie is algemeen.

Men gelooft zijn eigen oogen niet, als men dit alles leest, niet in een anonieme correspondentie van een anti-clericaal blad, maar in het officieele rapport der Tweede Kamer over onze Begrooting. Gelukkig is het slechts het oordeel van *eenige* leden. Maar, vragen wij ons zelven af, op welke feiten steunt dan toch zulk een averechtsche meening? Hoe vreemd, dat wij hier op Curaçao zelf nog zoo weinig gemerkt hebben van deze algemeene oppositie! Of liever, laat ons het heel duidelijk en klaar zeggen: Noch in den Kolonialen Raad, noch in de pers, zoowel van de zijde van zijne geestverwanten op godsdienstig gebied als van andere zijden werd tegen 't beleid van den nieuwen Gouverneur ook maar eenige oppositie gevoerd.

Willen wij hiermede beweren, dat de Koloniale Raad en pers, zoowel van de zijde van zijne geestverwanten op godsdienstig gebied als van andere zijden het altijd en onder alle opzichten eens zijn geweest met den nieuwen Gouverneur?

Natuurlijk niet! Waar ter wereld geschiedt dit wel, als Raad en pers, gelijk in onze Kolonie, volkomen vrij en onafhankelijk zich kunnen uitspreken.

Verschil van gevoelen, wrijving van gedachten, maken echter nog geen oppositie, en zeker nog geen *oppositie tegen het beleid* van den Gouverneur, in 't algemeen.

Voor zoover wij hebben kunnen nagaan, was er in de laatste twee jaren slechts één enkele maal, zoowel in den Kolonialen Raad, als in één der plaatselijke bladen, verschil van gevoelen met den Gouverneur, waarbij de vriendelijke toon, tot nog toe steeds gevoerd, nu en dan verloren ging. Dat begon zoo iets op oppositie te gelijken, maar betrof geenszins het beleid van den Gouverneur, doch enkel en alleen zijn indiening van een ontwerp-verordening houdende regeling van de positie van vrouwelijke ambtenaren, die in het huwelijk treden; een zeer ondergeschikte en geheel vrije quaestie, zooals men ziet.

Met 2 stemmen meerderheid werd dit ontwerp afgestemd.

Ziehier dan het eenige feit, wat wij hebben kunnen vinden. Maar misschien zijn wij partijdig. Welnu, onze wakkere Collega *El Imparcial*, de eerste der Curaçaosche bladen die het in een flink en raak artikel voor den Gouverneur opnam, weet ook geen ander feit te noemen, waarbij in meer dan 2 jaren tijd eenige wrijving tusschen Gouverneur en Raad geweest is. Volgens *El Imparcial* heeft dit gedeelte van het rapport groote verontwaardiging onder de bevolking gebracht.

En dat zou dan de fameuze oppositie wezen die zich krachtig doet hooren!?

't Is eenvoudig al te belachelijk, dan dat wat wij ons nog boos zouden kunnen maken op deze heeren.

„Geklaagd wordt, zeggen zij verder, dat de Gouverneur onvoldoende studie wijdt aan de rapporten, die bij hem worden ingediend".

Uit welk feit of uit welke officieele bescheiden blijkt de gegrondheid van deze nieuwe klacht?

Noch in de pers, noch in den Kolonialen Raad werd ooit zulk een klacht vernomen.

Wel weten wij, dat menigeen in de Kolonie ongeduldig wordt over het lange uitblijven van eenig antwoord op verschillende rapporten die door tusschenkomst van den Gouverneur naar Nederland werden opgezonden. Maar dit kan men den Gouverneur toch niet wijten, die dikwijls even hard naar een afdoende regeling zal verlangen, als wij zelf. In Holland is men nu eenmaal heel erg secuur.

Geklaagd wordt verhalen de heeren „dat de uitvoering der belastingverorderingen te wenschen overlaat, doordat de leiding daarvan in handen is gesteld van ambtenaren, daarvoor minder geschikt, o. a. den advocaat-generaal."

Aan de reorganisatie van het belastingstelsel op Curaçao, door een uit Nederland gedetacheerd ambtenaar bewerkt, kleven zeer vele fouten, die langzamerhand door verschillende wijzigingen, de vrucht van het eendrachtig samenwerken van Gouverneur en Raad, daaruit worden verwijderd.

In plaats van blaam komt den Gouverneur voor deze verbeteringen welverdiende lof toe.

Het is echter zeer duidelijk, dat de Handel, de Vreemdelingen en het Curaçaosche Publiek zich nog niet geheel en al zullen gewend hebben aan al die nieuwigheden, en ook, dat de ambtenaren nu en dan wel eens moeilijkheden zullen ondervinden bij de uitvoering daarvan.

Omtrent den waarnemenden Administrateur van Financiën, den vroegeren Advocaat-generaal, vernamen wij echter nog geen enkele klacht; deze ambtenaar heeft zich al heel spoedig ter dege ingewerkt in dezen nieuwen tak van dienst en doet zijn werk uitstekend

Ten slotte klagen de heeren „dat de ontwikkeling van het openbaar onderwijs door den Gouverneur wordt tegengewerkt." Maar was het dan de ontwikkeling tegenwerken toen de Gouverneur dit onderwijs nog uitbreidde en een cursus voor teekenen en handelsrekenen op de begrooting bracht; toen hij verschillende onderwijzers een hoogeren rang toekende en hun positie verbeterde door hooger salaris toe te staan?

Waar zijn dan toch, Edelachtbare Heeren, de feiten waarop Gij u beroepen kunt bij uw volgende bewering dat de Gouverneur het bizonder onderwijs op in het oog loopende wijze begunstigt?

Jarenlang was Mr. NUIJENS lid der Schoolcommissie, maar nimmer heeft men hem op partijdigheid kunnen betrappen, nimmer heeft men ook maar in de verste verte kunnen bespeuren, dat hij het Bizonder boven het Openbaar Onderwijs wil begunstigen.

Och, de leden hier aan het woord hebben al een heele slechte uitdrukking gekozen. Als men over Mr. NUIJENS spreekt, behoeft men nooit zelfs ook maar te denken aan *begunstigen*. Recht door zee, dat is zijn leus; hij wil voor een ieder het recht dat hem toekomt. „*Jus suum cuique*".

De heeren kunnen ten slotte maar niet gelooven, naar 't schijnt, dat de stoutheid van den nieuwen Gouverneur zoo ver is gegaan, dat hij een bestaande normaalschool heeft opgeheven.

En toch Mijne Heeren, dit is werkelijk 't eenige juiste feit door U aangehaald, maar het voorstel om de normaalschool tijdelijk van de begrooting te schrappen werd door den Kolonialen Raad zonder stemming aangenomen. Geen zweem van oppositie zelfs. Wat de reden van deze opheffing dan wel mag geweest zijn? vraagt U ontsteld. Wel heel eenvoudig. Er waren voorloopig meer geëxamineerde normalisten dan er geplaatst konden worden, de normaalschool had dus verder geen nut. En toen bij het einde van het studiejaar de laatste leerlingen dezer normaalschool nog niet voldoende klaar waren voor het examen, heeft dezelfde Gouverneur uit den post: *Onvoorziene uitgaven* de onkosten betaald voor het in stand houden der normaalschool buiten de begrooting om gedurende zes volle maanden.

Zoo doet toch geen tegenstander van het Openbaar Onderwijs!

Wat blijft er nu nog over van die werkelijk onbegrijpelijke aanklacht van eenige leden der Tweede Kamer van de Staten Generaal?

Hoeveel eerbied onze Kolonie ook gevoelen moge voor de machtige Volksvertegenwoordiging in Den Haag, dergelijke aanklachten zonder eenigen grond, waarbij onze eerste Magistraat, een hoogstaand en algemeen geacht ambtenaar, zonder schijn zelfs van bewijs van verschillende zware verzuimen wordt beticht, dienen nu juist niet om het prestige der Tweede Kamer bij ons te verhoogen.

Het is een raadselachtig, onbegrijpelijk iets, dat onverwachte agressief optreden tegen den nieuwen Gouverneur.

Misschien komen wij bij het verder verloop van dit debat nog wel te hooren, uit welken hoek de wind eigenlijk waait.

NIEUWE HAVENWERKEN.

Hoezee! We hoorden weer nieuws over onze haven. En ditmaal is het goed nieuws. Eindelijk zal men al vast in Nederland beginnen met de behandeling van onze havenverbetering. Algemeen werd in de Tweede Kamer ingezien, dat de tijd dringt en met nog langer te dralen alle eventueele voordeelen van de verbetering onzer haven wis en zeker verloren zullen gaan. Men wil zelfs nog verder gaan dan werd voorgesteld en is vrijwel algemeen van gevoelen, dat onze havenmond niet op 65 maar op 80 M. breedte moet gebracht worden. Men dringt aan op een spoedige beslissing omtrent de aanvrage van het consortium LEEZER-EVERTS.

De Tweede Kamer verlangt een volledig afgewerkt plan, dat ten volle rekening houdt met de gewijzigde omstandigheden, die bij de opening van het Panamakanaal zullen intreden.

Kerstvreugde.

(*Slot.*)

Welgemoed spoedde Grietje zich heen. Voor een der mooiste winkels in eene drukke straat ging zij staan. Vele belangstellenden kwamen daar bij de kleine, die bescheiden hare waarlijk mooie figuren te koop bood. Slechts gering was nog de voorraad in haar mandje, het eene stuk na het andere was het eigendom van welgestelde menschen geworden, die er plezier in hadden voor een lagen prijs een klein kunststukje gekocht te hebben. En nu hield voor den winkel een elegant rijtuig stil, waaruit snel eene jonge dame stapte, die achter de deur van het winkelhuis verdween. Toen zij na eenige oogenblikken weder buiten kwam, viel haar oog op Grietje en nieuwsgierig bleef zij kijken naar hetgeen deze in haar mandje had. De dame trad van het geopende rijtuig terug en kocht alles wat de kleine nog bij zich had, waarna zij op vriendelijke wijze Grietje eenige vragen deed, waardoor zij bekend werd met de treurige omstandigheden waarin de bekwame beeldhouwer leefde.

Grietje reikte het gekochte in het rijtuig dat nu wegreed; met dankbare belangstelling keek de kleine haar nog na. O, hoe goed, hoe lief was toch die dame geweest. Nog zag Grietje in gedachten verzonken, den lichtkleurigen mantel met vlokkig wit pels bezet, zij hoorde nog het ruischen der plooibare zijde en zij rook nog den fijnen geur welke daaruit opsteeg. Uit een met goud bewerkt zakje had de dame het geld genomen, en vele goudstukken glinsterden haar daaruit tegen.

Nu bukte zij zich om haar korf weder op te nemen... Groote hemel! daar lag het mooie gouden zakje in de goot. Haastig raapte Grietje het op, zij wikkelde het stevig in haar schortje en liep toen snel in de richting, die het rijtuig genomen had. Maar, wat nu gedaan? Alle eigen equipages waren bijna aan elkander gelijk, en nauwlettend toeziende had zij reeds vele voorbij zien rijden, die ook met twee glimmende zwarte paarden bespannen waren. Zij begreep nu, dat zij op deze wijze de bezitster van het zakje niet kon terugvinden.

Treurig ging zij dan naar huis, vader en moeder zouden wel weten, wat er gedaan moest worden.

Thuis gekomen ging Grietje op de onderste trede van de trap zitten, om hare vondst nog eens te bekijken. In het zakje was, behalve een fijn geborduurd batisten zakdoekje, het geldbeursje, waarin meer dan dertig goudstukken waren met nog wat zilvergeld. Ook was er nog bij een kostbare ring, die in een doosje lag, ingewikkeld in zijdeachtig papier en dan nog een aanteekeningboekje met zilveren beslag en ivoren slotjes.

Dat is veel geld! dacht het kind O, als dat het onze was! Wat konden wij dan al niet koopen! Ja, zelfs koek en chocolaad, en een warme deken voor vader, die in zijn rolstoel dikwijls zooveel kou voelt in zijne kreupele beenen. Maar, is het dan het onze niet? Ik heb het gevonden, en niemand heeft het gezien. Snel klopte het kleine hartje in het kinderborstje, iedere slag riep het kind toe: —„Gevonden goed is niet het uwe!"

Maar die dame heeft toch zooveel geld, en wij hebben het zoo hoog noodig — Gevonden goed... is niet het uwe. Maar, niemand heeft het toch gezien. —En nu zeide dat hartje: behalve God... en het is diefstal!

Schreden naderden het huis, en nu sprong Grietje opschrikkend gejaagd de trappen op, hare vondst vast tegen zich aandrukkend.

Toen zij binnen kwam, zat vader bij de lamp aan tafel. Verrast zag hij op toen zij zoo onstuimig de kamer instormde.

—Nu alweer alles verkocht? riep hij vroolijk haar toe.

—Ja, vader, alles! En zie hier eens, wat ik gevonden heb! Grietje legde al die kostbaarheden uiteen voor vaders oogen, en verhaalde al het gebeurde. De oogen van den armen man begonnen te glanzen. Hoe liefkoozend gleed die bleeke, magere hand over al die goudstukken. Nu was de nood...... hij verschrok.

Grietje riep: —Vader hoe komen we te weten wie het verloren heeft?

—Ja, dat 's waar, dat moet teruggeven worden.

—Dat kunt ge op het politiebureau hooren.

—Zal ik het er heen brengen, vader?

—Neen, laat het hier, dat is morgen tijds genoeg. Het bureau is nu al gesloten.

—Zou ik het niet bij den commissaris brengen? Ik ben zoo bang als we vannacht zooveel geld in huis hebben. Het kan gestolen worden, en er zou eens brand moeten komen, en dan zou verloren gaan wat niet het onze is, en dan zouden de menschen denken, dat wij het met opzet gedaan hadden.

—Zwijg stil! Als moeder thuis komt, kun je het wegbrengen, bromde de man opeens in een kwade bui.

Het verlangen om rijk te zijn streed hevig met de begeerte naar een deel van het geld. Alles wilde hij niet! Als het maar enkel twintig gulden was. Dat kwam hem toch toe als vindloon. Ook het zakje had veel waarde. Maar, hoe stond hij daar nu, hij, die zoo kort te voren er nog zoo grootsch op was altijd eerlijk geweest te zijn. Hij bleef in gedachten verdiept en merkte niet, dat Grietje stil de kamer verlaten had.

Het was haar zoo akelig geworden, toen vader zoo eigenaardig stil dat glanzende goud bezag. Graag had zij het voor hem weggenomen, maar zij durfde niet. Op de bovenste traptree ging zij zitten. Kwam moeder nu maar! In hare verbeelding ziet zij, hoe die voorname dame naar haar zakje zoekt, hoe zij er naar vraagt en misschien den knecht of den koetsier verdenkt.

Kwam moeder nu maar, zoodat dat ongelukkige ding het huis uit kon gebracht worden.

Het gejaagde kind ging langzaam de trap af en leunde toen, met van koude bevende ledematen, tegen de deurstijl. Daar hoort zij iemand komen, dat zal moeder zijn! Maar neen, 't is een man. Den langen mantel had zij voor een vrouwenkleed aangezien. De man kwam nader en wilde voorbij gaan, maar nu liep het kind naar hem toe.

—Mijnheer de commissaris! Och, asjeblieft!... Neem mij niet kwalijk... ik... het verraste en verlegen Grietje kon niets meer zeggen.

—Hé, ben jij 't Grietje? wat is er dan? vroeg de commissaris goedhartig.

—Boven bij vader! Hij zei, dat moeder het bij u zou brengen, maar moeder komt niet. En die dame zoekt zeker naar haar zakje, en het wordt aldoor later.

—Welke dame?

—Wel, die dat zakje verloren heeft! En het kind vertelde alles wat er geschied was. Toen zij haar verhaal geëindigd had, zeide de commissaris:

—Wacht, ik ga met je mee naar vader, misschien kunnen wij het vanavond nog bezorgen.

Verlicht ademde Grietje vrij op, nu zij haar geheim aan den rechten man verteld had, en deze zich zoo vriendelijk getoond had. Vlug sprong zij voor hem uit, de trap op, en maakte handig de kamerdeur open om een lichtschijn in de duisternis te geven.

Schäfer zat nog te turen op de gouden heerlijkheid die voor hem op de tafel lag; het voorhoofd leunde op zijne handen, en verrast zag

Uitstekend! Als men nu ook maar begon met de uitvoering der werkzaamheden op Curaçao. Dit zal echter nog wel eenigen tijd op zich laten wachten, want men verlangt weer nieuwe adviezen en rapporten.

Maar is het dan niet mogelijk reeds nu te beginnen met de uitvoering van dat éène punt, wat in alle adviezen als allernoodzakelijkst wordt ingezien? Moet het dan nog duidelijker bewezen worden, dat onze havenmond te smal is, de vaargeul te veel gedrongen tusschen zandbanken en klippen, en dat de ingang van het Schottegat onveilig wordt gemaakt door rotsblokken minder in 't vaarwater.

Maar wie zal de onkosten van dit alles dragen? Deze gewichtige quaestie moet eerst worden uitgemaakt.

Ons dacht, het stond als een rots boven water vast, dat nooit of nimmer de aanvrage Leezer-Everts zou worden toegestaan, omdat dit werkelijk zeer ten nadeele van het **algemeen** belang, ja ten verderve van de geheele Kolonie wezen zou. Wij begrijpen maar niet, waarom niet al reeds lang een definitieve beslissing hierover gevallen is, maar verwachten in ieder geval ten spoedigste een besliste weigering. En wat blijft er dan te doen over?

Niets anders dan dat de Staat onmiddelijk een begin make met uitdieping en verbetering van onze haven, omdat deze verbetering geen langer uitstel duldt en door een ieder als noodzakelijk wordt ingezien.

Dit verwacht de Kolonie Curaçao van het Moederland als een der weinige middelen tot beproeving van haar wederopleving, ontwikkeling en vooruitgang.

HET PAUSDOM EN DE WETENSCHAP.

Machtig is de invloed, die van Rome en Zijn Opperherders voor de wetenschap en de beschaving is uitgegaan. Een paar onverdachte getuigen willen wij daarvoor aanhalen.

Herman Grimm, de bekende protestantsche kunstrechter voor de Duitschers drukt dezen op het hart dankbaar te zijn voor den ijver der Pausen voor de wetenschap, als hij zegt, dat zij, de Duitschers, door den weldoenden invloed, die van Rome's St. Pieter uitging „Zivilisationsfähige Geschöpfe" 1) (wezens voor beschaving vatbaar) zijn geworden.

Een andere protestant, de geschiedschrijver K. A. Menzel schrijft:

„Het hoofd-element der nieuwere wereld-vervorming het christendom, hebben de Duitschers door Rome's bemiddeling en onder roomsche vormen ontvangen. Hun ontwikkeling, wetenschap, wetgeving volgden Rome's voorbeeld. 2)

Dezelfde K. A. Menzel schijft:

„De hervorminging der scholen in hoogere leerscholen (Universiteiten) ging niet van Duitschland uit...... De eigenlijke stichters daarvan zijn de Pausen......Men beschouwde de universiteiten als geestelijke instellingen, wier oppertoezicht en innerlijke zorg aan de kerk en haar opperhoofd toekwam. 3)

1] Deutsche Rundschau 46.—324.
2] Neue Geschichte der Deutschen I. 2.
3] Idem VI 82.

De geschiedschrijver J. Ph. Fallmerayer leert op zijne beurt de groote verplichtingen, die Europa, ook Duitschland, heeft aan het Pausdom.

„Men kan de zaak keeren gelijk men wil, zegt hij, het is en blijft waar, dat westelijk Europa wat zijn diepste wezen aangaat, is het scheppingswerk der Latijnsche Kerk, van den H. Stoel, van het Roomsche Pausschap." 4)

Goethe teekende het volgende aan:

Wetenschappelijke gebouwen heb ben nog het aanzien van kloosters, omdat de studiën in zulke kringen zich het eerst baan maakten en rust vonden. 5)

Nog sterker drukt zich de protestantsche Duitsche geschiedschrijver John. Von Müller uit.

Hij stelt de vraag: Waarop zou een Duitscher veel gelijken zonder den invloed der Pausen?

En zijn antwoord luidt niet vleiend: „Op een Turk". Ziehier zijn woorden:

Zonder hem (den Paus) zou de kennis omtrent de voorwereld ons gebleven zijn even als thans de kennis der Grieken voor de Turken is ...... wat zou van ons zonder den Paus geworden zijn? Dat wat de Turken geworden zijn". 6)

Zulk soort uitspraken van alleszins bevoegde zijde kan voor dezen of genen onkatholiek, die wat antipapistisch is aangestreken, misschien niet prettig zijn. Maar een feit valt nu eenmaal niet weg te redeneeren.

Laten zij maar dankbaar die gunsten aannemen, al is het dan ook uit de handen van een Roomschen Paus. Nooit zou de moderne wetenschap zulk een voortgang gemaakt hebben als de menschelijke geest het ontwikkelingstijdperk der middeleeuwsche wetenschap niet had doorgemaakt.

Men ziet het weer — dat de Duitschers bij voorkeur op hun „wissenschaft" groot gaan, danken zij voor een groot deel aan de „domme" Roomschen.

4] Ges. Schriften II. 202.
5] Ital. Reise 21.—136.
6] Schweizergeschichte III. Kap. I.

Het vlootbudget der Mogendheden.

De Britsche admiraliteit heeft een verslag over de vlootuitgaven der verschillende mogendheden uitgegeven.

Volgens die gegevens bedroegen in het jaar 1901—1902 de totale uitgaven voor de marine in Groot-Brittannië 34.872 299 pdst. terwijl deze voor het jaar 1911—1912 tot 44.882.047 pdst. gestegen zijn. Er werden schepen van stapel gelaten met een gezamenlijke tonnenmaat van 223.820 tons. Aan manschappen bezit de Britsche marine 134.000 man. In het jaar 1901—1902 werd er 10.420.256 pdst. voor nieuwe schepen uitgegeven en in het laatste jaar 17.566.877 pdst.

De Duitsche marine heeft, volgens het verslag, sedert 1901 groote vorderingen gemaakt. In dat jaar bedroegen de totale uitgaven slechts 9.530.000 pdst. en het getal manschappen beliep 31.517. In het loopend budget echter beliepen de uitgaven 22.031.788 pdst. en het getal manschappen steeg tot 60.805. Verder werd in het jaar 1901 voor de totale uitgaven een leening van 2.701.712 pdst. gesloten, voor het loopende budget eene leening van 5.328.274 pdst. Het bedrag, dat vóór tien jaar beschikbaar was voor nieuwe schepen bedroeg 4.653.423 pdst. terwijl dat op dit butget tot 11.710.859 pdst gestegen is.

De marine-uitgaven van Italië hebben zich in die 10 jaren verdubbeld. In 1901 bedroegen de uitgaven 4.912.611 pdst., terwijl op het budget voor 1911—1912 uitgetrokken zijn 8.379.940 pdst. Ook het aantal manschappen is in die tijdsruimte van 26.750 tot 30.387 gestegen. De verschillende begrootingen zijn:

	1901—1902	1911—1912
	pdst.	pdst.
Frankrjk	13.802.266	16.705.382
Rusland	9.359.766	13.270.376
Oostenrijk-Hong.	1.821.284	5.152.382
Vereenigde St	16.012.438	26.584.571
Japan	4.485.892	8.803.815

Het „Evangelie" van den Haat.

Naar aanleiding van den aanslag door een sociaal-democraat te Weenen in het Parlementsgebouw op den minister van Justitie gepleegd, wijst de „*Nieuwe Tilb. Courant*" op het gevaar der opruiende artikelen in de sociaal-democratische pers:

„De sociaal-democratische pers is een voortdurende volksmisleiding van de ergste soort. Alle mogelijke gelegenheden en gebeurtenissen worden aangegrepen om het gemoed der ontevredenen, die van zich zelf reeds de ongelukkigste stumpers zijn, nog meer te verbitteren.

Dit is in de eerste plaats een misdaad tegen de menschen, die zoo ontevreden worden gemaakt en wier hart met haat tegen alles wat boven hen staat — behalve dan hun roode leiders — wordt vervuld. Wanneer iemand niet tevreden is met zijn lot, is hij een ongelukkig mensch.

De rang of stand, dien hij inneemt, verandert hieraan niets, tenzij dat een werkman, die hard voor zijn noodige dagelijksch brood moet arbeiden, waarschijnlijk meer dan een ander aan de tevredenheid behoefte heeft.

Voorts is het een onverantwoordelijk gedrag tegenover de maatschappij.

Niet haat en onderling wantrouwen kunnen het cement der samenleving zijn. Natuurlijk — de roode leider in zijn studeervertrek kan gerust „maling" hebben aan alles wat de wederzijdsche verhoudingen der menschen dragelijk, zelf houdbaar maken, — hij kan dus haatwekkende theorieën opzetten zooveel hij wil, hij kan van de ontevredenheid van anderen levenswet maken, vooral omdat zij aan zijn politiek doel bevorderlijk is. Maar zoolang in de wereld de eene mensch den anderen noodig zal hebben en de eene ander werk te doen dan de andere, deze meer kan praesteeren dan gene, en niet ieder de vruchten van zijn werk even goed zal zien gedijen of zal kunnen aanwenden — zoolang moet het in het belang van allen zijn, dat men de menschen meer vereenigt dan uit elkaar drijft, meer tot onderling verdragen dan tot elkander haten en benijden aanzet.

O, het is zoo eenvoudig en gemakkelijk en zoo goedkoop van effectbejag tot haat en afgunst op te wekken. Dat kan iedereen — studie of meditatie is daarbij niet eens vereischt of verondersteld.

CORRESPONDENTIE.

ARUBA.

Nieuwjaarswensch voor Aruba.

Met genoegen zien we terug op de gebeurtenissen en feiten van het afgesponnen jaar. Als we het lijstje nog eens inkijken der wenschen vóor 1912, zien we die thans grootendeels vervuld. Heel veel hebben we gewonnen met onzen Marconi, we hebben een flink, langen steiger, stevig gebouwde landskantoren, onze straten mogen er thans zijn en heel de stad is netjes geveegd, alsof ze gewasschen is. Altijd hebben we nog gegronde hoop op een tweeden geneesheer, reeds wordt er druk gesproken over uitbreiding van onderwijs en ook op het gebied van handel en scheepvaart zijn we dit jaar snel vooruitgegaan. Wat blijft er dan nog te wenschen over? Me dunkt 't is nog al duidelijk te zien.

Van al het boven genoemde danken we het grootste gedeelte aan het Gouvernement. In den laatsten tijd echter zijn wij er getuigen van, dat de Arubianen meer uit eigen initiatief beginnen te werken, dat ze zelf de handen uit de mouwen gaan steken, dat het laf-luie geklaag van „dit of dat moest het Gouvernement doen," hun begint te vervelen; en dit is een zeer verblijdend teeken. Immers hoe lang is er niet geklaagd over de zeer gebrekkige straten, en thans wil men hier zelfs een park met banken en wandeldreven aanleggen, wie weet moet er later een muziektent en eene biersalon in staan.

Reeds een aanzienlijke som is daarvoor bijeengebracht door de aandeelhouders der Aruba Goudmaatschappij. Zie je, dit is een zeer verblijdend teeken, het wijst op leven, op streven naar vooruitgang. In den tijd dat de profeet Elias afscheid nam van zijn leerling Eliseus, vroeg de laatste hem als gedachtenis, dat zijn geest dubbel op hem zou rusten. Iets dergelijks vragen we ook aan het oude- en wenschen we voor het nieuwe jaar.

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Dinsdag morgen zijn met de paketschoener *Dreadnought*, komende van de Bovenwindsche eilanden, de Eerw. paters. J. Gijlswijk, M. Dahlhaus en Jan Paul Delgeur op ons eiland aangekomen. Aan allen een hartelijk welkom. In het bijzonder verheugt zich de Redaktie over de komst van zijn vasten medewerker Jan Paul, die stellig in onze nieuwe omgeving weer volop stof zal vinden voor een belangrijke nieuwe reeks van „*Ditjes en Datjes*" of *Inktspatten en Pennekrassen.*

Saint Martin.

Woensdag 4 December passeerde voorbij Philipsburg een fransche stoomboot, komende van het fransche eiland St. Barth's gaande in de richting van Marigot, de hoofdplaats van het fransche gedeelte van St. Martin. Aan boord van dien stoomer bevonden zich de Gouverneur van Guadeloupe met 2 inspecteurs, belast door het fransche Gouvernemene, om een studiereis naar de Antillen te maken, om te onderzoeken wat er voor de opleving dier eilanden kon gedaan worden, ook in verband met de opening van het Panamakanaal. Vrijdagmorgen brachten diezelfde Heeren ook een bezoek aan het hollandsch gedeelte en waren dien dag de gast van den Heer Gezaghebber, onder wiens leiding zij het meest merkwaardige van Philipsburg in oogenschouw namen. Na den middag vertrokken deze Heeren weer van hier rechtstreeks naar Guadeloupe.

— Acht dagen later den 10 December stak er een hevige wind op uit het Zuiden, vergezeld van geweldigen regen en onweer. De zee stond woest. Dit duurde onafgebroken voort tot in den nacht, toen regen en bliksem en onweer nog meer in kracht toenamen. Toen gebeurde het, dat het zoetwaterkanaal van Rolandus, de afvoerweg van het regenwater, dat van de bergen naar zee stroomt, de ontzaggelijke watermassa's niet kon verzwelgen en overstortte in de zoutpanten. Aan de westelijke tegenovergestelde zijde had hetzelfde plaats, doordat de dam, die het regenwater aan die zijde tegenhield, op dezelfde plaats als verleden jaar doorbrak, en zoo ook vrijen doortocht liet aan het hemelwater in de saligaes.

Berichten van Saba en St. Eustatius ontvangen maken wel melding van hevigen wind en overvloedigen regen, doch verder is daar alles zonder ongelukken afgeloopen.

Ons Kuststation.

Met de komst van de *Zeeland* zal ook het geheele personeel van ons draadloos kuststation worden afgelost en door nieuw personeel worden vervangen. Het bestaat nu uit den Sergeant N. Smit als chef, en verder uit één korporaal-monteur, één korporaal-seiner en een matroos-seiner. Alleen de telegraphisten, niet behoorend tot de marine, blijven waarschijnlijk in dienst.

Garnizoen.

De *Cur. Koerier* bericht, dat de militairen van ons garnizoen door den Commandant der troepen is medegedeeld, dat met 1 Januari van dit jaar hun pensioen in zooverre gelijk gesteld is met de militairen van Oost-Indië, dat hetzelfde pensioen wat in O. I. reeds na 15 jaar, hier nu na 20 dienstjaren kan bereikt worden. Ook nog met dit verschil in aanmerking gekomen, is toch deze verbetering voor onze militairen, vooral voor de onderofficieren zeer belangrijk te noemen. Dit besluit is het resultaat van een rekest door de militairen eenigen tijd geleden ingediend.

Hr. Ms. „Zeeland".

Donderdagmorgen ten 9 uur is het pantserdekschip *Zeeland* in onze ha-

---

hij op, toen Grietje met den commissaris binnen kwam, die hem vriendelijk groette.

—Uw kind heeft een vondst gedaan, zooals zij mij zegt. Is het een groote schat? Laat eens zien! Aandachtig bezag hij alles. Toen hij het geld geteld had, zag hij vragend in Schäfers oogen. Deze ontmoetten de zijnen rustig en zonder teekenende uitdrukking. Dan wendde hij zich tot het kind en vroeg: —Grietje, is dat alles? Hebt gij er niets van afgenomen, misschien om wat snoeperijen te koopen.

In allen ernst antwoordde de kleine: —Maar mijnheer de commissaris, dat zou stelen geweest zijn. Ik steel toch niet! Dat zou vader en moeder verdrieten.

—Goed, kleine! maar ik moet het toch vragen. Tot Schäfer zeide hij nu: —Je hebt geluk gehad, dat is een mooie vondst, die je een goed vindersloon zal opleveren. Je bent er slecht aan toe, hoor ik zoo juist van Grietje.

—Ach mijnheer de commissaris, als mijne vrouw Hanna niet zoo goed voor ons zorgde, dan waren wij allen al lang van honger gestorven.

—Dat begrijp ik niet. Zoo'n vaardig knap beeldhouwer als gij zijt, moest toch altijd werk hebben.

—O lieve hemel, zeide Schäfer, er zijn er zoo velen die goed werk verrichten, dat men aan den kreupele niet denkt. Ja, als ik goede vrienden had die voor mij spraken, maar zoo zonder voorspraak... Een moedeloos hoofdschudden voleindigde den zin.

—Schäfer, laat den moed niet zakken, de goede God leeft nog, en als hij den nood tot het hoogste heeft laten komen, dan is zijne hulp ook nabij. Wie weet wat het nieuwe jaar je nog brengt.

—Als het mij maar werk bracht en eene verdienste waarvan wij leven konden.

—Indien ik iets voor je kan doen, zal ik het graag doen; ik hoor nog al veel! Ik zal zien.

Nu stond hij op om heen te gaan, Schäfer hield hem echter tegen en verzocht hem dat alles mee te nemen, daar hij niet gaarne zooveel kostbaars in zijne woning had, ook kon het gemakkelijker gehaald worden bij den commissaris dan bij hem, over die lastige trappen waarop iemand zijn hals zou kunnen breken.

—Ik wilde het bij u laten, zeide de commissaris, omdat men u een hooger vindloon zou geven, als men zag hoe gij hier gehuisvest zijt.

—Neem het toch maar mee, mijnheer de commissaris, u weet hoe ik er voor zit, hoe erbarmelijk het bij ons gesteld is. U kunt zeker beter voor ons spreken als wij zelf het zouden kunnen.

—Nu dan, in Gods naam, Schäfer, dag kind!

En toen verliet hij het vertrek, door Grietje voorgelicht op de trap, met het gevondene in zijn zak.

Toen de kleine weer in de kamer kwam, na het uitlaten van den vriendelijken commissaris, ging zij schuw in een hoek staan, want zij was bang, dat vader weer zou beginnen te schelden. Maar hij zei geen woord. Met het gezicht in zijne handen verborgen zat hij aan de tafel, en een lichte siddering ging door zijne ledematen. Uit het diepste van zijn hart zond hij de verzuchting ten hemel: En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen.

Met angstvolle, zenuwachtige blikken beschouwde Grietje den bewogen man.

Waarom deed vader vandaag zoo wonderlijk? Neen, zij wist niet welk een harden strijd hij gestreden had om niet een enkel van die blinkende goudstukken tot zich te nemen, hoe gelukkig hij zich gevoelde zijn hand van de onrechtvaardige daad terug getrokken, zijn geweten rein gehouden te hebben, en een eerlijk man gebleven te zijn.

De commissaris telefoneerde terstond van zijn huis naar het bureau, daar wist men nog van niets. Maar bij den juwelier, wiens firma-naam in den ring stond was reeds navraag gedaan.

De dame, die dit alles verloren had, was de dochter van den handelaar Braun, bekend om zijn rijkdom als een millionair en als verzamelaar van rariteiten.

De commissaris riep diens nummer aan en verzocht, dat de jonge dame zelve aan de telefoon zou homen.

Toen zij de goede tijding vernam, was zij dolblij, want haar vader had reeds zijn twijfel te kennen gegeven over de mogelijkheid van iets terug te krijgen. Deze vroolijke stemming was voor den commissaris een middel, om de jonge dame gunstig te stemmen voor het huisgezin van Schäfer. Hij herinnerde haar aan het kleine meisje van wie zij die beeldjes gekocht had en schilderde haar tevens den nijpenden nood, waarin hare ouders nu waren en dat zij zonder het noodzakelijke de Kerstdagen zou moeten vieren.

Zij beloofde gulweg haren vader die menschen te zullen aanbevelen, waarop de commissaris haar zeide, dat die menschen meer geholpen zouden zijn met voortdurenden arbeid dan wel met aalmoezen, die zij liever niet ontvingen. Eerlijk, met handenarbeid wil de man in het onderhoud van zijn gezin voorzien.

Den volgenden dag ontstond er in de enge straat een groote verbazing.

Een deftig rijtuig met gummi-banden bleef staan voor het hooge, duistere huis. De bewoners van het onderste gedeelte zagen, toen zij vol nieuwsgierigheid naar buiten keken, dat een oude, goedig uitziende heer met een blijopgewekte jonge dame, bij den schijn van eene electrische zaklamp, de duistere trappen besteeg.

Boven bij Schäfer kwam een groote verrassing en heerschte eene hartelijke vreugde, toen de jonge dame, die Grietje terstond herkende, op de liefdalligste wijze allerlei lekkers en vele nuttige dingen voor de oogen der kleinen uitspreidde, terwijl haar vader met Schäfer en diens vrouw aan 't spreken was. Nadat hij een meer dan ruim vindersloon terhandgesteld had, vroeg hij Schäfer, of hij ook iets van het meubelmakersvak verstond, bijzonderlijk het herstellen en polijsten van oude stukken. Waarop Schäfer ten antwoord gaf, dat hij tot alle werk, wat hij zittende kon doen, in staat was.

Toen deed de heer Braun hem het voorstel om naar zijne woning te verhuizen, want hij kon zeer goed iemand gebruiken die voor zijn rarieteiten zorgde, daarbij gaf hij ook gaarne soms een namaaksel als geschenk. Vrouw Schäfer zou wel werk vinden. Tot nu toe had hij het slecht getroffen, zoodat hij nu blij was zoo eerlijke menschen gevonden te hebben, wien hij deze betrekking in zijn huis kon toe vertrouwen. En, omdat de verhuizing terstond zou kunnen gebeuren gaf hij aan Schäfer het eerste Kerstgeschenk, een enveloppe met drie fonkelnieuwe bankbriefjes van honderd gulden. Zoo groot was de vreugde welke het gemoed van vader en moeder overmeesterd had, dat zij bijna niet merkte dat hunne weldoeners het vertrek verlaten hadden. Deze waren overtuigd een buitengewoon goed werk gedaan te hebben, en dit bewustzijn vervulde ook hunne harten met vreugde.

Met tranen in de oogen dankte later Schäfer den commissaris voor zijne liefdevolle voorspraak, want hij was overtuigd aan hem zijn geluk te danken te hebben. Deze echter wilde hiervan niets hooren en zeide: — Slechts aan uwe eerlijkheid en aan de goede opvoeding van uwe kinderen hebt gij deze groote Kerstvreugde te danken.

ven binnengevallen. De reis heeft 20 dagen geduurd.

Tot aan de Azoren was het weer zeer stormachtig.

Een der masten van het draadloos apparaat is daarbij gebroken. Zooals wij reeds vroeger mededeelden staat dit schip onder commando van den kapitein-ter-zee W. HOUWING. Gisterenmorgen bracht de Gouverneur met adjudant het eerste bezoek aan boord, en werd met het gebruikelijk ceremonieel ontvangen en uitgeleide gedaan.

Naar ons ter oore kwam, zal de *Zeeland* reeds over 14 dagen naar Suriname vertrekken en daar waarschijnlijk twee maanden verblijven. Naar men beweert zou de reden hiervan zijn de oprichting van een draadloos kuststation te Paramaribo, waarvan 't voorbereidend onderzoek aan de *Zeeland* zou opgedragen zijn.

Wij heeten de bemanning hartelijk welkom in onze kolonie.

De *Zeeland* is van hetzelfde type als de *Utrecht* en vertoont daarom geen enkel in het oog vallend verschil met zijn voorganger.

De *Utrecht* aanvaardt morgen ten 10 uur de terugreis naar 't Moederland.

Wij wenschen de bemanning een gelukkige en voorspoedige reis.

Nieuwjaarsdag.

Oudejaarsavond en nieuwjaarsdag hebben dit jaar een bijzonder kalm verloop gehad. Het was opvallend rustig en stil vergeleken met andere jaren. Ook het afsteken van vuurwerk schijnt elk jaar meer in onbruik te raken. Zeer waarschijnlijk zal dezen keer de dure tijd hierop ook wel van invloed zijn geweest.

Weldadigheid.

Door de hier verblijvende Syriërs is met 1e dezer eene Vereeniging, onder den naam van *Société de Bienfaisance Syrienne*, opgericht. Tot dat einde is onder hen reeds een bedrag van fl 1000 — bijeengebracht.

Een goed begin van het nieuwe jaar, althans op het gebied van vereenigingsleven!

Wij wenschen de stichters der Vereeniging van heeler harte geluk met de totstandkoming daarvan.

(*De Vrijmoedige.*)

Aruba-Goud-Maatschappij.

Ons bericht in ons vorig nummer omtrent de resultaten van de A.-G.-My. over het afgeloopen jaar behoeft een kleine verbetering. De hoeveelheid gewonnen goud bedroeg f 114 000.

Van de zuivere winst kreeg het Gouvernement 7½%, werd 5% gevoegd bij het reservekapitaal, en ¼% besteed om het bedrijf een grootere uitbreiding te geven.

Aan dividend werd 42½% per aandeel uitbetaald.

Alle aandeelhouders hebben van deze belangrijke winst 2.50 fl. per aandeel afgestaan voor den aanleg van het nieuwe park te Oranjestad.

Wij wenschen de ondernemende Arubianen evenveel succes ook over 1912 met de goudwinning en voorspoed met de tot standkoming van het park.

Afgekeurd.

Twee jongelui van St. Eustatius, MAARTEN en TOM HASSEL, met de *Dreadnought* meegekomen om met de *Utrecht* mede naar Holland te gaan, ten einde geplaatst te worden aan de opleidingsscholen der marine te Nieuwediep en Hellevoetsluis, zijn geneeskundig onderzocht en om physieke redenen afgekeurd voor den zeedienst.

Statistieken over 1911.

Gedurende het jaar 1911 vertrokken van hier naar elders 5619 passagiers, waarvan 57 als werklieden, en zijn van elders alhier aangekomen 5037 passagiers.

Opgevangen en afgemaakt werden 87 honden, die van geen gemerkte penningen waren voorzien.

In 't geheel zijn aangebracht sinds de maand April 1908 t/m ultimo Dec. 1911 een totaal van 32.252 ratten en 115.189 muizen, welke beesten verdelgd zijn geworden.

Wegens dronkenschap en het plegen van ongeregeldheden werden gedurende het afgeloopen jaar op de openbare straat gearresteerd, 348 mannen en 95 vrouwspersonen.

De heer Van Kol in 1913.

De heer Van Kol is van zijn lange zwerftochten door Indië teruggekeerd en geeft in „Het Volk” enkele mededeelingen omtrent zijn wederwaardigheden.

Daar blijft het niet bij.

Zijn artikel bevat ook een dreigement.

Letterlijk uit hij zich aldus:

„Ten slotte, een ernstig woord aan mijn partijgenooten. Mijn politiek leven loopt ten einde. Wat ik aan kennis van onze en andere koloniën, aan ervaringen op koloniaal gebied mocht bezitten, werd en zal door mij worden neergelegd in de geschriften. Doch het benuttigen dier gegevens, het verder uitwerken dier denkbeelden moet ik aan anderen overlaten. Nog éénmaal (in 1913) zal ik een beroep doen op het oordeel van de kiezers, doch daarna — mocht dit ongunstig uitvallen — uit Nederland verdwijnen en afscheid nemen van het openbare leven. Dit besluit staat onherroepelijk vast, en zelfs op discussie daarover zal ik mij niet uitlaten......”

Een zeldzaam jubilé.

De *Curaçaosche Courant* viert dit jaar het eeuwfeest van zijn oprichting. Met het nummer van gisteren is het blad zijn 100sten jaargang ingetreden. Het eerste nummer verscheen onder den titel van *The Curaçao Gazette, and Commercial Advertiser* den 11 December 1812. Daar ons eiland van 1 Januari 1807 tot Maart 1816 onder Engelsch bestuur stond, lag het voor de hand dat de courant gedurende dien tijd ook in het Engelsch werd uitgegeven.

De oprichter van het blad was bovendien een Engelschman nl. WILLIAM LEE, *Printer to the King's Most Excellent Majesty*. —Als aanvulling dezer bijzonderheden, kunnen wij nog hier bijvoegen, hetgeen de C.C. in zijn nummer van gisteren *niet* mededeelt, dat de aanleidende oorzaak van de oprichting der *Curaçaosche Courant* eigenlijk de vreeselijke aardbeving te Caracas was op den 26 Maart 1812, waarbij 12.000 menschen om het leven kwamen.

De bovengenoemde WILLIAM LEE, had een drukkerij te Caracas, en wat LEE uit de algemeene verwoesting nog van zijn drukkerij had weten te redden, bracht hij toen over naar de nabijgelegen, destijds Engelsche kolonie Curaçao, waar hij meer steun hoopte te vinden, dan bij, vooreerst in die treurige omstandigheden te Caracas kon verwachten.

Zestig jaren lang is de Curaçaosche Courant het eenige nieuws blad gebleven van onze kolonie. De tweede Courant was *de Onpartijdige*, en eenige jaren daarna volgde de nog bestaande *El Imparcial*.

Wij wenschen onzen collega geluk met dit heugelijk feest en nog een langdurig florissant bestaan.

Koloniale Raad.

In de zitting van den Kolonialen Raad Donderdagavond gehouden waren 9 leden tegenwoordig. De ondervoorzitter de Heer A. G. STATIUS MULLER was afwezig met kennisgeving. Na goedkeuring van de notulen van de vorige zitting gaf de voorzitter de Heer MR. S. L. MADURO mededeeling van de ingekomen stukken.

1o. Een schrijven van de hoofd-, 1ste- en 2e.- en adjunct-commiezen in dienst van het Gouvernement, ter begeleiding van een afschrift van het rekest door hen aan den Gouverneur gezonden, met verzoek om verhooging van hun salaris.

De Raad vereenigde zich met het voorstel van den Voorzitter, om bij de behandeling der begrooting van 1913 op dit verzoek acht te slaan.

2o. Het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling der Mijnverordening, dat zonder discussie en hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

Receptie.

In de stede van gisteren zal de nieuwjaars–receptie waarna bal, ten gouvernements-paleize plaats hebben heden avond ten 8 uur.

De „Dreadnought”.

De paketschoener *Dreadnought* vertrok gisteren namiddag naar Aruba met 20 passagiers aan boord. Geen wonder dat er ruimte te kort kwam.

A.s. Zaterdag 13 Januari in den namiddag vertrekt de *Dreadnought* als naar gewoonte via Bonaire weer naar de Bovenwindsche eilanden. —De mailsluiting heeft plaats ten 2.30 P.M.

Naar Patria:

De heer PH. F. DE HASETH MÖLLER, arts, directeur van het Sanatorium „Curaçao”, vertrekt eerlang voor korten tijd wegens ziekte naar Nederland. Wij hopen hem spoedig hersteld in ons midden terug te zien.

Cur. Ct.

Scheepvaart.

Het aantal op Curaçao ingeklaarde Schepen bedroeg:

	stoomsch.	zeilsch.	totaal
in 1911	363	1175	1538
„ 1910	334	1254	1588
dus in 1911	+ 29	— 79	— 50

De gezamelijke tonnenmaat bedroeg:

der stoomsch.	der zeilschepen	totaal
in 1911		
2 407.855KM	127.127KM	2.434.982KM
in 1910		
2.241.726KM	134.925KM	2.376.651KM

Officieele berichten.

Bij Koninklijk besluit van 21 November 1911 No. 55 is de heer Mr. B. DE GAAY FORTMAN, advocaat en procureur te Amsterdam, benoemd tot lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

Ingevolge Koninklijke machtiging wordt de heer S. E. L. MADURO erkend en toegelaten als Consulair Agent van Frankrijk op Curaçao op den voet van Nederlandsch onderdaan.

Aan den heer C. A. ZEPPENFELDT, geneesheer, belast met de armenpraktijk en het verleenen van verloskundige hulp aan onvermogenden in het stadsdistrict bewesten de haven en in het 3e district op Curaçao, is tot verder herstel van gezondheid, twee maanden verlofsverlenging verleend.

De heeren M. C. HENRIQUEZ en J. H. M. ELLIS, artsen, zijn op hun verzoek eervol ontheven van de verdere uitoefening der armenpraktijk, respectievelijk in het stadsdistrict bewesten de haven en in het 3e district alhier; en de heer PH. F. DE HASETH MÖLLER, arts, is tijdelijk belast met de functiën van den heer ZEPPENFELDT voornoemd.

De heer H. MANUEL, Conducteur-magazijnmeester der Artillerie, is tijdelijk belast met het geven van gymnastiekonderwijs aan de Hendrik- en Wilhelminaschool alhier.

Mej. E. DAM is eervol ontheven van de leiding van den vlechtcursus op Aruba, die opgeheven is.

Aan Mej. A. J. DUSSEL, onderwijzeres 3e klasse aan de Wilhelminaschool alhier, is tot herstel van gezondheid, 3 maanden verlof verleend; en Mej. B. R. PRINCE, in het bezit van akte van onderwijzeres 3e de klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool alhier.

Ratten en Muizen.

52 ratten
8 muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand November 1911.

Willemstad		f 4.524.85
2e district		60.85
3e „		—.—
4e „		8.—
5e „		210.25
Oranjestad	Aruba:	583.—
3e district	„	3.—
Kralendijk	Bonaire:	278.44
Rincon	„	—.—
Philipsburg, St. Mart. NG.		411.15
Oranjestad, St. Eust.		61.49
Bottom, Saba		377.—
Windwardside		15.40
Samen:		f 6.533.43
Terugbetaald:		f 3.119.94

Protest.

Naar aanleiding van de opmerking gedaan in het Voorl. Verslag betreffende de Cur. begrooting, dat de Gouverneur de ontwikkeling van het openbaar onderwijs zou tegenwerken, is door de leden van de schoolcommissie alhier en den schoolopziener in de kolonie besloten om elk der leden van de Commissie van rapporteurs, die het V.V heeft uitgebracht, een schrijven te richten, waarbij ter wille van de waarheid die opmerking als bepaald onwaar wordt tegengesproken en tevens medegedeeld, dat zij bij het behandelen van onderwijsaangelegenheden nooit eenige partijdigheid bij den Gouverneur hebben waargenomen.

Kabelnieuws.

China. Het belangrijkste bericht omtrent de revolutie in China is wel dit, dat de leider Dr. Sun Yat Sen tot president van de nieuwe Chineesche republiek is opgetreden. Zijn eerste voorstel was de chineesche jaartelling door de Gregoriaansche, d.i. de algemeen gebruikelijke in alle beschaafde landen, te vervangen. De verdeeling van het ontzaggelijke Chineesche rijk is al begonnen. Op handige wijze heeft Rusland de gelegenheid aangegrepen om uit deze revolutie een voordeeltje te behalen.

Rusland verzocht aan de Chineesche regeering zich te willen belasten met het handhaven van orde en rust en de bescherming van het leven en eigendommen der bewoners van Mongolië en Turkestan. Iets wat in de tegenwoordige omstandigheden een volstrekte onmogelijkheid was. In dien geest luidde dan ook het antwoord der Chineesche regeering, waarna Rusland heel grootmoedig zich zelf daarmede belastte.

Als onmiddelijk gevolg daarvan is Mongolië reeds onafhankelijk van China verklaard en met Turkestan onder het protectoraat van Rusland gekomen.

Ecuador. In plaats van den overleden president, heeft zich Generaal MONTEROS tot president van de republiek Ecuador geproclameerd.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 5 Januari 1911.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.		0.22
ZOUT per vat van 130 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.06¼
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G.	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0,12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.40
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS–ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„	3.75
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	3.87½
„ „ 2 „ „	„	4.62½
„ „ 3 „ „	„	9—
„ „ 3 „ „	„	9.15
„ „ 4 „ „	„	6.50
„ „ 5 „ „ (OLA)	„	9.50
„ „ 6 „ „	„	11.—
„ „ 7 „ „	„	10—
„ „ 8 „ „ (OLA)	„	1.50
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ (OLA)	„	14.—
„ „ 11 „ „	„	13.50
„ „ 12 „ „ (OLA)	„	15—
„ „ 13 „ „	„	16.—
„ „ 14 „ „ (OLA)	„	—
„ „ 15 „ „	„	18.—
STROOHOEDEN (latai):		
Kwaliteit X per dozijn	f	—
„ XX „ „	„	—
„ XXX „ „	„	—

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per dos. f 3—
van ongeveer 30 cM. van kruin tot rand per doz f .4—

Buitenland.

FRANKRIJK.

Het schandaal te Parijs.

Een afschuwelijk zedenschandaal is te Parijs aan het daglicht gekomen. Het is gebleken, dat acht personen jonge kinderen leverden aan regelmatige klanten. Meer dan 300 kinderen zouden aldus het slachtoffer zijn geworden van de monsters.

Hoe ontzettend diep het zedenbederf heeft ingevreten, blijkt wel uit het hemeltergend feit, dat sommige ontaarde moeders — de naam is nog te zacht voor zulke diep verdorven wezens — haar dochtertjes, die hun Eerste H. Communie hadden gedaan, nog in hun witte Communie-pakjes aan de andere onverlaten voor geld overleverden.

Onder de beschuldigden bij dit schandaal behoort ook, de directeur der „Lanterne” Victor Flachon.

Dit monster in menschengedaante had in zijn blad een rubriek ingesteld, getiteld: „Les monstres en soutane”. Hij was zelf een onnatuurlijk monster, dat bij iedereen in staat achtte de monsterachtigheden te begaan, die hij elken dag pleegde. En in zijnen haat tegen den godsdienst, in zijne bedorven verbeelding, beschuldigde hij vooral de geestelijkheid van zijne eigen monsterachtigheden.

Nog verder ging die man in zijnen haat tegen alles wat goed, alles wat rein was. Zijn blad, „La Lanterne”, is het eenige dat de zusters aanrandde, die haar leven wijden aan het gebed en aan de vertroosting der armen. Dat blad alleen belasterde ze, eischte met razende woede de verdrijving der Petites Soeurs de l'Assomption, ziekenverzorgsters der armen. Thans begrijpt men dien haat, want juist zij beschermden in de huishoudens het leven der ouders, de reinheid der kinderen.

Ten tijde van Combes werd Flachon tot lid benoemd eener commissie, gelast met het bestudeeren der hervormingen, die bij de zedenpolitie moesten worden ingevoerd!

En zulke kerels bezoedelen alles wat nog goed en rein is in het bedorven Frankrijk.

Met Flachon zijn een Poolsch student, 25 jaar oud, Karajewski genaamd, en een zeer rijk fabrikant Gaston Allard, wonende te Parijs, in de zaak betrokken. De student is verdwenen.

Na de vlucht genomen te hebben, is Flachon teruggekeerd en heeft zich gevangen gegeven.

Allard, die zich ter beschikking van het gerecht heeft gesteld, is voorloopig in vrijheid gelaten.

De Fransche bladen „Libre Parole”, „Soleil”, „Eclair”, „Autorité”, „Figaro” geeselen op de scherpste manier Flachon, die geen dag liet voorbijgaan zonder een hoop vuilnis uit te gieten op priesters en zusters.

„De Autorité” herinnert, dat Flachon de opsteker was van de hatelijkste rechterlijke dwaling, die men denken kan, namelijk die van broeder Flamidien, beschuldigd zooals men weet zonder het minste bewijs, van den schandelijken moord op de

kleinen Foveau. Men heeft naderhand geweten dat hier een afschuwelijk complot in het spel was.

De beschuldigingen waren alsvalsch bewezen, maar toch zette Flachon den veldtocht voort om in het publiek de overtuiging te doen doordringen, dat de man een monster in soutaan was.

Indien er nog een bewijs ware noodig geweest voor de onschuld van den armen broeder, dan zou het overvloedig geleverd zijn door de eerloosheid zijner beschuldigers.

ITALIE.

Soldatenbrieven uit Tripoli.

Om het interessante van de subjectieve indrukken door de Italiaansche soldaten in Tripoli opgedaan en weergegeven, laten we hier enkele brief-fragmenten volgen.

Zoo deelt een onderofficier van het Roode Kruis uit Milaan eenige bijzonderheden mede over den aanval die den 23sten October door de Turken op het „Roode Kruis" moet zijn gedaan.

„Den 17en October", schrijft hij, waren wij ontscheept en bleven twee dagen in Tripoli; daarna verplaatsten wij onze tenten naar het palmbosch van Feschlum, in de nabijheid van armzalige Arabierenhutten. Deze laffe sluwe verraders fleemden voortdurend: „Buono italiano mangeria, mangeria" en wij gaven goedmoedig en rijkelijk.

„Den 23sten October waren wij bij Henni gekampeerd in de nabijheid van het 11de regiment bersaglieri en wachtten op „werk". Om 8 uur 's morgens begon het geweergeknetter en wij dachten, dat het gevecht met de Turken begonnen was, doch gingen rustig voort met aan onze bloedverwanten te schrijven.

„Plotseling echter hooren wij geweerschoten achter ons, heel dicht bij, springen op en zien hoe eenige Arabieren van achter een muurtje op ons schieten. Wij werpen ons op den grond en kruipen op handen en voeten achter den muur, die ons leger omgeeft. Het geweervuur vertienvoudigt zich: in een oogwenk zijn wij door de Arabieren omsingeld.

„Gelukkig komt een afdeeling bersaglieri ons te hulp. Twaalf uren duurde daarna het verwoede gevecht, tot de vijanden zich eindelijk terugtrokken.

„Wonder boven wonder zijn wij er heelhuids af gekomen. Maar, weet ge wat ons woedend maakte: ongewapend of slecht bewapend aan de kogels te zijn blootgesteld, zonder behoorlijk mee te kunnen vechten! Eén van onze wachten heeft toen een geweer opgenomen en een Arabier neergeschoten, die van een dadelpalm op ons vuurde."

Uit het legerkamp te Homs schrijft een bersagliere aan zijn ouders:

„Mijne dierbaren! Eindelijk heb ik een uurtje tijd voor u. Tot nu toe hebben hier twee gevechten plaats gehad en bij beide was ik tegenwoordig. Beschrijven kan ik ze u niet: dat zou te lang duren en te moeielijk zijn. Ik ben ongedeerd gebleven, ofschoon een kogel door mijn ransel gevlogen is. Wij hadden zeven dooden, waaronder een marine-officier en twee officieren der bersaglieri. De marschen duren zeer lang, maar men weet alles te verdragen. Mijn ransel is stuk en alles is er uitgevallen, zoodat ik niet eens van linnengoed kan verwisselen. Mijn hoofd is bedekt met zand, dat de woestijnwind doet opstuiven, mijn huid is zwart en verschroeid om van het ongedierte niet te spreken! Sinds 14 dagen kon ik mij niet wasschen; maar ik ben goed gezond en mijn eetlust is best. Overdag is 't heet en 's nacht koud.

Slapen doe ik niet veel. Dag en nacht staan wij achter de verschansingen.

Als ik naar San Remo terugkeer, zou ik wel een week lang in het water willen blijven en een maand in bed.

Men betaalt ons hier goed en we behoeven niets uit te geven; ik hoop maar, dat mijn paar soldi niet in de handen van een Turk vallen.

Vele Turken zien wij niet; we vechten bijna alleen met Arabieren. Drie daarvan heb ik zien vallen; ja, bedenk eens, uw Carlo, heeft drie menschen gedood! Maar de lui zijn slecht en sluw en mishandelen zelfs de gewonden.

Als u gezien hadt, hoe ze den armen luitenant Jorio toegetakeld hadden en nog een soldaat met hem! Zij hebben hun de hersens uit het hoofd gehaald en de tong stukgereten en den buik opengesneden. Eenvoudig verschrikkelijk."

Over het leven in Tripoli schrijft een infanterist d.d. 9 November:

„Mijn regiment heeft twee vanen veroverd, een Turksch op 23 October en dat van den profeet op 26 October. Dat was een heete dag waarop de Arabieren ons verrieden! Op het oogenblik hebben wij in ons kamp 35 Turksche kanonnen, over de 3000 geweren en een groote hoeveelheid ammunitie, die in de huizen der Arabieren en in kuilen in de woestijn werden gevonden.

Gisteren werd er een gevecht geleverd tusschen de onzen en de Arabieren, waarbij de laatsten zware verliezen leden: wij hadden slechts één gewonde. Ook thans, terwijl ik schrijf, wordt er geschoten, maar de granaten springen hoog in de lucht uit elkaar en kunnen ons niet deren. Wees maar gerust, hoor, hier zal alles spoedig afgeloopen zijn; het zijn de laatste druppels, die na het groote onweer vallen, dat onvergetelijk zal blijven.

De palmen zitten vol dadels, die echter nog niet rijp zijn. Wij zijn in een heerlijke oase gekampeerd en zijn daar als in een paradijs (een paradijs te midden van de hel!) De oranjeappels zijn rijp en zeer zoet; wij persen ze uit en drinken het sap met water, dat niet bijzonder goed is....."

Tot slot geven we hier een passage uit een schrijven van een soldaat uit Verona.

......„Wat mijn leed doet is te hooren, dat ge allen weent, omdat ge gelooft, dat de dood om mij heen waart. Ge moet echter blij zijn, mij te midden der overwinning te weten onder den geestdriftigen roep: „Evviva l'Italia!" Dezen naam willen wij steeds hoog houden en ons vaandel moet overal in dit land wapperen, dat wij zullen veroveren! Weest dus blij en schrikt niet als ge ook ginds leest, dat eenigen van de onzen sneuvelen. Niet allen natuurlijk kunnen naar huis terugkeeren."

AZIE.

Chineesche schuld.

Na het oproer der Boksers heeft China zich verbonden aan de mogendheden eene som van fl 837.500.000 te betalen, als schadeloosstelling voor de kosten van den veldtocht en de schade, door de Europeanen geleden. Duitschland moet hiervan trekken 172½ millioen. De Chineesche regeeheeft de afbetaling dezer schuld begonnen den 1 Januari 1903 en Duitschland heeft sedert dien fl 3.354 000 ge trokken. Op dien voet voortgaande zal de schuld afbetaald zijn ongeveer in het jaar 2100!

De commissie van financiën van den Rijksraad heeft besloten aan v. Kiderlen-Wachter te vragen welke maatregelen hij dacht te nemen, om de afbetaling der Chineesche schuld te verhaasten.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 30 DEC. — 13 JAN.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Philadelphia	H Highborn	2 Januari	La Guayra	4 Januari	New-York
Zulia	S S Morris	6 „	New-York	6 „	Maracaibo
Zulia	„	11 „	Maracaibo	11 „	New-York
Caracas	Furst	11 „	New-York	11 „	La Guayra
Merida	A Johanson	5 „	Maracaibo	8 „	La Guayra
Merida	„	10 „	La Guayra	12 „	Maracaibo
Pr. Willem V	J A Aarents	2 „	New-York	2 „	Amsterdam
Pr. Willem III	C v Baaren	6 „	Amsterdam	7 „	New-York
Oranje Nassau	G D Nieman	14 „	New-York	15 „	Amsterdam
Belgian	Williams	29 Dec.	Liverpool	30 Dec.	Galveston
Città di Torino	A Poggi	4 Januari	Colón	4 Jan	Genova
Patagonia	W Lerche	6 „	Hamburg	8 „	Hamburg
Almerian	Cook	6 „	Liverpool	6 „	Sta Marta
Mecklenburg	H. v. Leitner	10 „	Pto. Colombia	10 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Diana V	31 „	Bonaire	*La Preferida H*	30 Dec.	Maracaibo
Gracioso V	30 „	Maracaibo	*Hungaria H*	30 „	Maracaibo
Juan Luis H	30 „	Vela de Coro	*Juan Luis H*	30 „	Aruba
Refugio H	30 „	Aruba	*Carlota V*	30 „	Maracaibo
Virginia H	1 Jan	Vela de Coro	*Refugio H*	30 „	Bonaire
Margarita C	1 „	Rio Hacha	*Frieda H*	31 „	Maracaibo
Dreadnought H	2 „	Isl Barlov.	*Diana V*	3 Jan.	Vela de Coro
Hungaria	4 „	Bonaire	*Graciosa V*	3 „	Maracaibo
			Dreadnought H	5 „	Aruba

4 Jan. is hier H. M. **ZEELAND**, Commandant W. Houwing, binnengevallen.
Morgen vertrekt H. M. **UTRECHT** Commandant W. T. de Booy naar Holland.

Drukker:

B. L. BOGAERS.